

Her er Børnenes Hovedstad

Tillæg til miljøgodkendelse af kvægproduktion

Refshøjvej 67, 7250 Hejnsvig

April 2026

Dato: 08-04-2026

Teknik og Miljø

Miljøafdelingen
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200
billund.dk

Sagsnr.:
26/1435

KS: RHS

Sagsbehandler:
Mette Hammershøj

Afdelingens telefon:
Tlf.: 7972 7113
Afdelingens mail:
Landbrug@billund.dk

Har du brug for at sende
fortrolige eller følsomme
oplysninger til os, skal du
gøre det med Digital Post.
Du kan læse mere om
Digital Post på:
billund.dk/borger/digital-post

Indhold

INDLEDNING	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
HØRING	3
TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRPRODUKTIONEN PÅ REFSHØJVEJ 67	4
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER	4
ØVRIGE FORHOLD	5
IKKE-TEKNISK RESUMÉ FRA ANSØGERS KONSULENT	6
VILKÅR	8
GODKENDELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED	11
OFFENTLIGGØRELSE MV.	11
KLAGEVEJLEDNING	12
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	13
INDLEDNING	13
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	13
<i>Husdyrbrugets beliggenhed</i>	13
<i>Stalde og produktioner</i>	14
<i>Gødningsproduktion og -opbevaring</i>	17
<i>BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget</i>	18
<i>Foder</i>	19
<i>Energi- og vandforbrug</i>	20
<i>Affald</i>	21
<i>Spildevand / overfladevand</i>	22
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	22
<i>Lugt</i>	23
<i>Støj, støv, rystelser og transport</i>	25
<i>Fluer og skadedyr</i>	28
<i>Landskab og kulturmiljø</i>	29
<i>Egenkontrol, driftsforstyrrelser og uheld</i>	30
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD	31
<i>Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur</i>	32
<i>Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet</i>	32
<i>Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur</i>	33
<i>Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder kategori 1-natur</i>	33
<i>Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder kategori 3-natur</i>	34
<i>Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)</i>	35
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	36
OPHØR	36
ALTERNATIVE MULIGHEDER	37
SAMLET VURDERING	37
BILAG	38

Indledning

Husdyrbruget på Refshøjvej 67, 7250 Hejnsvig er miljøgodkendt efter § 16 a, stk. 1, i Husdyrbrugloven¹ ved Billund Kommunes afgørelse fra april 2018. Der blev givet miljøgodkendelse til udnyttelse af eksisterende bygninger samt etablering af en ny gyllebeholder. Derudover blev der givet godkendelse til Flex-gruppe kvæg i alle stalde. Den nye gyllebeholder er ikke realiseret og ønskes ikke opført på ejendommen.

Virksomheden har den 10. februar 2026 ansøgt om et tillæg til miljøgodkendelsen, da der ønskes etableret en tilbygning til eksisterende kostald, en ny stald til dybstrøelse/kalvehytter samt lovliggørelse af et nyere dybstrøelsesareal i eksisterende stald.

Billund Kommune har udarbejdet dette tillæg efter § 16 a, stk. 4 på baggrund af ansøgning modtaget via Husdyrgodkendelse.dk.

Baggrunden for ansøgningen og Billund Kommunes vurdering fremgår af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Vurderingen omfatter i overensstemmelse med § 42 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Refshøjvej 67, 7250 Hejnsvig, *matrikel nr. 6l, Hejnsvig By, Hejnsvig* (se bilag 1). Ejendomsnummeret er 8052087. Bedriftens CVR nr. er 45449580. Husdyrbruget ejes af Munkenborg ApS, C/O Jens Carsten Fredsgaard Larsen, Refshøjvej 67, 7250 Hejnsvig, og drives af Carsten F. Larsen og Jonatan Berdiin.

Høring

Dette udkast til tillæg til miljøgodkendelse har i overensstemmelse med Husdyrbruglovens § 56, stk. 1, været sendt i høring i 2 uger, hvor ansøger og øvrige parter i sagen havde mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkastet blev sendt til:
Munkenborg ApS, CVR-nr.: 45449580

Med kopi til:
Konsulent Solveig Bjerre Clausen, sbc@sagro.dk

Naboer og andre beboere i området, som ligger indenfor en beregnet lugtgeneafstand på 652 meter (se nærmere herom i nedenstående afsnit om lugt).

Der er ikke foretaget høring af ejere af øvrige nabomatrikler, idet udvidelsen vurderes at være af underordnet betydning for disse.

¹ LBK nr. 1065 af 21/08/2025. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² BEK nr. 1089 af 16/10/2024. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Ejendommens driftsbygninger ligger mere end 3,5 km fra kommuneskel til nærmeste nabokommune. Da der heller ikke vurderes at være andre myndigheder, som berøres af sagen, har Billund Kommune ikke sendt udkastet til øvrige berørte myndigheder efter reglerne i § 69, stk. 3 i Husdyrbruglovens bekendtgørelse.

Efter endt partshøring vil alle indkomne bidrag blive vurderet af Billund Kommune, inden der tages endelig stilling til meddelelse af miljøgodkendelsen.

Billund Kommune har ikke modtaget bemærkninger indenfor høringsperioden.

Tillæg til miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på Refshøjvej 67

Produktionen, bygninger og anlæg på Refshøjvej 67, er tidligere godkendt ved Billund Kommunes afgørelse af 16. april 2018 om miljøgodkendelse efter Husdyrbruglovens § 16 a, stk. 1. En godkendt gyllebeholder er ikke etableret.

Virksomheden har den 10. februar 2026 ansøgt Billund Kommune om tillæg til miljøgodkendelsen, da ansøger ønsker at etablere en tilbygning til den eksisterende kostald og en ny stald til dybstrøelse/kalvehytter samt at lovliggøre et nyere anlagt dybstrøelsesareal i eksisterende stald.

Med denne afgørelse godkender Billund Kommune det ansøgte projekt. Miljøgodkendelsen meddeles efter § 16 a, stk. 4, i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Som nævnt ovenfor er landbrugsaktiviteterne på Refshøjvej 67 omfattet af en miljøgodkendelse fra april 2018. Dette tillæg meddeles iht. Husdyrbruglovens § 16 a, stk. 4, og vedrører udelukkende udvidelse af eksisterende kostald, ny stald til dybstrøelse/kalvehytter samt lovliggørelse af nyt dybstrøelsesareal i eksisterende stald.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen³.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler heri kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til Husdyrbrugloven, eller der er gennemført en anmeldelsesprocedure efter reglerne for anmeldelse i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

³ BEK. nr. 1446 af 27/11/2025. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Ikke-teknisk resumé fra ansøgers konsulent

Ansøger, Munkenborg ApS, driver ejendommen Refshøjvej 67, 7250 Hejnsvig med mælkeproduktion og markbrug.

Der søges om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen af 16. april 2018. Der ansøges om at bygge en ny tilbygning med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb samt dybstrøelse i forlængelse af eksisterende staldbygning. Der er lavet en scenarieberegning hvor fast drænet gulv i den nye tilbygning ændres til sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) med den ammoniakreducerende miljøteknologi Lely Sphere (skema 255402). Scenariet har en lavere ammoniakemission og uændret lugtpåvirkning i forhold til fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.

Der ansøges tillige om at etablere en ny stald til kalve i hytter på dybstrøelse.

Udvidelsen sker i tilknytning til eksisterende bebyggelse på ejendommen.

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Refshøjvej 64, som ligger ca. 400 sydøst for anlægget. Nærmeste samlede bebyggelse er Vesterhede beliggende ca. 1,8 km nordvest for anlægget og nærmeste byzone er Hejnsvig, ca. 3 km nordøst for ejendommen.

Lugtgenekriteriet er hhv. 133,9 m til nabobeboelse uden landbrugspligt, 459,4 m til samlet bebyggelse og 652,3 m til byzone. Beregningerne i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk viser at lugtgenekriterierne i Husdyrbrugloven er overholdt. Dermed forventes ingen væsentlige lugtgener ved omkringliggende beboelser, nærmeste samlet bebyggelse i Vesterhede og byzone i Hejnsvig.

Der er ikke foretaget støjmålinger eller beregninger i forbindelse med ansøgningen. Det forventes med baggrund i den beskrevne indretning og afstanden til omkringboende, at de generelle krav til støj fra ejendommen er overholdt, og at der dermed ikke vil opstå støjgener ved de omkringboende, ud over hvad der må forventes ved alm. landbrugsdrift.

Samlet vurderes det med baggrund i de beskrevne tiltag, at ændringen ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende samt at eventuelle gener er søgt begrænset mest muligt.

Etableringen af de nye staldbygninger er i forbindelse med det eksisterende byggeri, i lignende farver og materialer, og det vurderes at det kan etableres uden væsentlig påvirkning af landskabet og kulturarv.

Beregning af ammoniakemission til nærmeste kategori 1, 2 og 3 natur, viser, at alle ammoniakdepositionskrav er overholdt.

Desuden er alle Bedste tilgængelige teknik (BAT) krav overholdt.

På husdyrbruget er der foretaget en række foranstaltninger for at sikre mindst mulige gene af støv, støj og fluer, lugt m.m. for omkringboende, som er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Der sker ikke væsentlige miljømæssige påvirkninger

i forbindelse med nærværende ansøgning, herunder at projektet ikke vil forringe beskyttede naturtyper og arter i og udenfor Natura 2000-områder.

Billund Kommunes vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tillæg til godkendelsen af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj
Miljøsagsbehandler

Vilkår

Når tillægget til miljøgodkendelsen er meddelt og taget i brug, udgår vilkår 7 og vilkår 27 i den eksisterende miljøgodkendelse, og nyt vilkår 1a erstatter vilkår 5. Øvrige vilkår i miljøgodkendelsen fra den 16. april 2018 gælder fortsat for hele ejendommen, og fremgår af bilag 5.

Anlæg

1a.

Alternativ 1:

Husdyrbruget skal indrettes med de stalde, staldsystemer og produktioner, der er anført i tillæggets tabel 1, som gengivet nedenfor.

Staldnavn (se bilag 2)	Bygningsa real, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktions areal, m ²
Ansøgt drift			
3. Kalvehytter	548	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	400
4. Dybstrøelse	328	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	143
10. Ny dybstrøelse, kalve i hytter	500	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (NY)	250
11. Kostald incl. ny tilbygning	7038	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (NY)	625
		Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb (NY)	1.205
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	408
		Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1.632
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (NY)	220
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	73
		Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	826
I alt			5.782

Alternativ 2:

Husdyrbruget skal indrettes med de stalde, staldsystemer og produktioner, der er anført i tillæggets tabel 1a, som gengivet nedenfor.

Staldnavn (se bilag 2)	Bygningsa real, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktions areal, m ²
Ansøgt drift			
3. Kalvehytter	548	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	400
4. Dybstrøelse	328	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	143
10. Ny dybstrøelse, kalve i hytter	500	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (NY)	250
11. Kostald incl. ny tilbygning	7038	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (NY)	625
		Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb (NY) Lely Sphere	1.205
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	408
		Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1.632

		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (NY)	220
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	73
		Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	826
I alt			5.782

Efter udnyttelsesfristens udløb bortfalder det alternativ, der ikke er taget i anvendelse.

Følgende sæt vilkår træder i kraft, hvis teknologien Lely Sphere tages i anvendelse (alternativ 2):

Lely Sphere, Kemisk luftrensning i kombination med separationsstrimler i spaltegulve og gødningsrobot til fjernelse af fast gødning, Kvægstalde

Separationsstrimler

1. Alle spalteåbninger skal være monteret med separationsstrimler med drænhuller, der kontinuerligt separerer urin til den underliggende gyllekanal. Drænhullerne skal være mellem 6-10 mm i diameter, og der skal være 30-40 drænhuller pr. m² spaltegulvsareal. Der skal foretages månedlig egenkontrol af, at alle gødningsstrimler er intakte.

Gødningsrobotter

2. Der skal installeres og anvendes et tilstrækkeligt antal gødningsrobotter, så mindst 95 % af spaltegulvsarealet rengøres gennemsnitligt hver anden time og mindst hver tredje time.

3. De dele af spaltegulvsarealet, der ikke kan rengøres af gødningsrobotter, skal rengøres manuelt. Dette skal ske ved at fjerne den faste gødning med jævne mellemrum og mindst to gange i døgnet.

4. Gødningsrobotter skal kunne aflæsse den opsamlede gødning et eller flere steder i staldanlægget.

5. Gødningsrobotter skal være monteret med vandspray-funktion og sensor til registrering af vandforbruget. De skal sprede vand både forud og bagud og anvende mindst 3 liter vand pr. minut ligeligt fordelt forud- og bagudrettet. Vandspray kan undlades ved temperaturer under ca. 3 grader.

6. Ultralydssensor og ladepunkt skal rengøres mindst en gang ugentligt, men oftere, hvis det er beskidt, eller hvis der opstår problemer med ladning.

7. Gødningsrobotter skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på ejendommen.

Luftrensningsanlæg

8. Luftrensningsanlæg skal suge luft ud under spaltegulvet svarende til mindst 30 m³ pr. time pr. m² spaltegulvsareal. Der skal altid være mindst 30 cm frirum mellem undersiden af spaltegulvet og overfladen på husdyrgødningen.

Luftrykket under spaltegulvet skal være 5 Pa lavere end over gulvet målt længst væk fra luftrensningsanlæg.

9. Luftrensere skal være forsynet med sensor til måling af ledningsevne og densitet i syrevæsken.

10. Hvert filter i den enkelte luftrenser skal overrisles med 4 m³ vandopblandet svovlsyre pr. time, og pH i den benyttede syreblanding må ikke overstige 2,5. Overskydende syrevæske skal ledes til tæt opsamlingsbeholder og herefter bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

11. Luftrensningsanlæg skal være i drift minimum 95 % af tiden. Driftstiden skal registreres digitalt. Anlæg må dog være sat på pause ved udendørstemperaturer under ca. -10 grader og ved service og vedligehold.

12. Luftrensningsanlæg skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning, som skal opbevares på ejendommen.

Egenkontrol

13. Kapacitetsberegningen for antal nødvendige gødningsrobotter og luftrensningsanlæg skal opbevares på ejendommen og kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

14. Den driftsansvarlige skal mindst en gang om ugen kontrollere,

- om gødningsrobotter kører normalt på den relevante del af spaltegulvet, opsamler og deponerer fast gødning og udspreder vand efter hensigten, og
- om luftrensningsanlæg er i drift og om ventilatorer lyder som sædvanligt.

15. Der skal minimum foretages 2 årlige serviceeftersyn af gødningsrobotter og luftrensningsanlæg. Disse skal gennemføres i overensstemmelse med producentens vejledning.

16. Særligt for serviceeftersyn af luftrensningsanlæg skal der desuden være dokumentation for

- at anlægget suger mindst 30 m³ luft pr. m² pr. time ud under spaltegulvet,
- at der er et undertryk på mindst 5 Pa målt længst væk fra udsugningsenhed/er,
- at pH i syrevæsken er maksimalt 2,5 og
- anlæggets vandforbrug.

Denne dokumentation skal noteres i logbogen.

17. Der skal på ejendommen opbevares en logbog, der dokumenterer følgende:

- Driftsstop med angivelse af årsag og varighed for både gødningsrobotter og luftrensningsanlæg.
- Mængde af indkøbt svovlsyre, fx i form af fakturaer.
- Minimum 2 gennemførte årlige serviceeftersyn af gødningsrobotter og luftrensningsanlæg, jf. punkt 15 og 16.

- Den driftsansvarliges gennemførte månedlige kontrol af, at alle separationsstrimler er intakte, jf. punkt 1.
- Den driftsansvarliges gennemførte ugentlige kontrol af gødningsrobotter og luftrensningsanlæg, jf. punkt 14.

18. Der skal som minimum ske digital logning hver time af følgende:

- Driftstid for gødningsrobotter.
- Vandforbrug for gødningsrobotter.
- Driftstid for luftrensningsanlæg.
- Ledningsevne og densitet for syreopløsningen i luftrensningsanlæg.

19. Tilsynsmyndigheden skal underrettes, hvis luftrensningsanlæg er ude af drift i en sammenhængende periode på mere end 2 uger.

20. Dokumenter og oplysninger i henhold til vilkår 7, 12, 13, 17 og 18 skal opbevares på ejendommen og gemmes i mindst 5 år. De skal kunne fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende, fx i forbindelse med miljøtilsyn.

Spildevand /overfladevand

- 2a. Tagvand fra de nye bygninger skal nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning.

Godkendelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbruglovens § 59 a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse eller tilladelse anses iht. § 63 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en godkendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen eller tilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Tilsynsmyndigheden kan ved revurdering efter Husdyrbruglovens § 41 ændre vilkårene i en godkendelse eller tilladelse ved påbud, jf. lovens § 39. Vilkaere for godkendte eller tilladte forhold kan dog tidligst ændres, når der er forløbet 8 år efter, at de er blevet godkendt eller tilladt.

Offentliggørelse mv.

Afgørelsen om tillæg til miljøgodkendelse annonceres den 8. april 2026 på Billund Kommunes hjemmeside samt den 15. april 2026 i Ugeavisen Billund-Grindsted.

Afgørelsen sendes til:
Munkenborg ApS, CVR-nr.: 45449580

Med kopi til:
Konsulent Solveig Bjerre Clausen, sbc@sagro.dk

Desuden sendes et link til den endelige afgørelse til de øvrige hørte parter.

Øvrige:
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk
Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
Danmarks Naturfredningsforening, dncillund-sager@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk
DOF-lokalafdeling, billund@dof.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
Rådet for Grøn Omstilling, info@rgo.dk
Sundhedsstyrelsen, TRvest@stps.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest den 6. maj 2026.

Du klager via Klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Billund Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder. Klagegebyret opkræves, hvis Billund Kommune beslutter at fastholde afgørelsen og videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvis medhold i klagen.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Billund Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sender kommunen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra datoen for annoncering på vores hjemmeside.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Dette tillæg omhandler udelukkende udvidelse af eksisterende kostald, ny stald til dybstrøelse/kalvehytter samt lovliggørelse af nyt dybstrøelsesareal i eksisterende stald.

Billund Kommune har gennemgået og vurderet de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som det ansøgte projekt måtte give anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt

På vegne af husdyrbruget har konsulent Solveig Bjerre Clausen, SAGRO, indsendt ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse af husdyrholdet på Refshøjvej 67, Der er ansøgt via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk (skema 254642 version 2).

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er placeret i landzone (se bilag 1). Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Refshøjvej 64, som ligger ca. 385 m sydøst for nærmeste staldhjørne. Nærmeste samlede bebyggelse er Vesterhede, ca. 1,8 km nordvest for ejendommens anlæg. Der er ca. 3 km til nærmeste byzone, Hejnsvig.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.

7) 30 m til naboskel.

Ovennævnte placeringskrav gælder ikke overfor eksisterende bygninger og anlæg. Eksisterende, lovligt opførte staldafsnit nr. 5 og 6 ligger nærmere end 15 m fra beboelse på samme ejendom. Billund Kommune har meddelt dispensation til at benytte staldafsnittene i miljøgodkendelsen fra 2018. De to staldafsnit tages ud af drift ved gennemførelsen af dette tillæg.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte anlægsmæssige udvidelser og ændringer kan overholde afstandskravene i § 6 og § 8, og at de ansøgte placeringer ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne.

Det er kommunens vurdering, at byggeriet opfylder kravet i § 42 om, at det skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Stalde og produktioner

Godkendelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper, idet der foretages en sammenstilling med merpåvirkningerne i forhold til den aktuelt godkendte indretning og drift (nudrift). Hensigten er, at virksomheden efterfølgende kan foretage en række ændringer i dyregrupper, indretning og drift indenfor de godkendte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny godkendelse.

Der søges om to alternativer.

I alternativ 1 ansøges om godkendelse af Flexgruppe: *Alle kvæg* på 826 m² eksisterende produktionsareal sengestald med spalter, og på 2.837 m² produktionsareal fast drænet gulv med skraber og ajleafløb, heraf 1.205 m² nyt areal. Der søges desuden om godkendelse af Flexgruppe: *Alle kvæg* på i alt 2.119 m² produktionsareal med dybstrøelse, heraf 1.095 m² nyt areal. I alt udvides produktionsarealet med 2.115 m² i forhold til nudriften.

En flexgruppe er en kombination af flere specifikke dyretyper og staldsystemer, som kan vælges, hvis man som ansøger ønsker fleksibilitet i sin godkendelse eller tilladelse til at kunne skifte mellem forskellige dyretyper uden at skulle forny sin godkendelse/tilladelse. Når der ansøges om flexgruppe, bliver påvirkninger beregnet efter "worst case", dvs. i beregning af emissioner af ammoniak og lugt vil der blive beregnet med faktorerne fra den af de specifikke dyretyper og staldsystemer, der indgår i gruppen, og som har den højeste emission.

Nedenfor fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i ansøgt drift, nudrift og 8 års drift i det digitale ansøgningsystem Husdyrgodkendelse.dk.

Staldnavn (se bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Ansøgt drift			

3. Kalvehytter	548	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	400
4. Dybstrøelse	328	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	143
10. Ny dybstrøelse, kalve i hytter	500	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (NY)	250
11. Kostald incl. ny tilbygning	7038	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (NY)	625
		Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb (NY)	1.205
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	408
		Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	1.632
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (NY)	220
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	73
		Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	826
I alt			5.782
Nudrift			
1. Kostald	1494	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	826
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	73
2. Tilbygning til kostald	2792	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	1.632
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	408
3. Kalvehytter	548	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	400
4. Dybstrøelse	328	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	143
5. Småkalve	201	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	94
6. Ungdyr	146	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	91
I alt			3.667
8 års drift			
1. Kostald	1494	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	73
		Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	826
4. Dybstrøelse	328	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	143
5. Småkalve	201	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	94
6. Ungdyr	146	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	91
I alt			1.227

Tabel 1: Stalde og produktioner for skema 254642 – Alternativ 1

Husdyrbrugets indretning er vist i bilag 2.

I forlængelse af den eksisterende kostald bygning 11, søges der om en ny tilbygning i forlængelse af den eksisterende stald mod nord. Tilbygningen indrettes med produktionsareal med hhv. dybstrøelse og sengestald med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.

I alternativ 2 ønskes miljøteknologien Lely Sphere anvendt i den nye tilbygning til kostalden i stedet for fast drænet gulv med skraber og ajleafløb. Lely Sphere er kemisk luftrensning i kombination med separationsstrimler i spaltegulve og

gødningsrobot til fjernelse af fast gødning i kvægstalde. Lely Sphere er optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste med en ammoniakreducerende effekt på 66 %. Teknologien kan anvendes i kvægstalde med sengebåse og spaltegulv (scenarieregning skema 255402).

Ansøger begrundet muligheden for brug af miljøteknologien Lely Sphere med:

- Reduceret ammoniakemissionen fra stalden, hvilket vil forbedre staldmiljøet – herunder såvel klov sundhed, arbejdsmiljøet i stalden samt bedre holdbarhed af bl.a. inventar.
- Systemet opsamler ammoniak og omdanner den til plantetilgængelig flydende gødning, hvilket øger næringsstofudnyttelsen og reducerer behovet for indkøbt gødning = højere selvforsyningsgrad.

Staldnavn (se bilag 2)	Bygningsareal, m ²	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal, m ²
Ansøgt drift			
3. Kalvehytter	548	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	400
4. Dybstrøelse	328	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	143
10. Ny dybstrøelse, kalve i hytter	500	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (NY)	250
11. Kostald incl. ny tilbygning	7038	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (NY)	625
		Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb (NY) Lely Sphere	1.205
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	408
		Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1.632
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (NY)	220
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	73
		Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	826
I alt			5.782

Tabel 1a: Stalde og produktioner i ansøgt drift for scenarieregning skema 255402 – alternativ 2

Ansøger har i forbindelse med ansøgningen fremsendt en skitse over produktionsarealer i eksisterende og fremtidige stalde (se bilag 3).

Kommunens vurdering

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 og bilag 3 defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lignende.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes ikke.

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt, og at den i nudrift anførte indretning er i overensstemmelse med, hvad der er givet tilladelse til i tidligere afgørelser.

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 47 skal virksomheden på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, foretage effektiv rengøring efter endt ophold:

- senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og
- senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

Indretning og drift af staldanlæg skal desuden ske iht. Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Bekendtgørelsernes indretnings- og driftskrav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i miljøgodkendelsen.

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår vedr. Faste drænedegulve med skraber og ajlefløb. Disse vilkår gælder desuden for dette tillæg.

Der stilles vilkår vedr. staldsystemet med Lely Sphere, der træder i kraft, hvis alternativ 2 bringes i anvendelse. Der stilles desuden vilkår om, at det alternativ, der ikke er bragt i anvendelse, bortfalder ved udløb af tillæggets udnyttelsesfrist.

Idet det forudsættes, at indretning og drift af staldanlæg sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering af staldanlæg og produktion ved vilkår i dette afsnit.

Gødningsproduktion og -opbevaring

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg til gødning er vist i bilag 2.

I ansøgningen er det oplyst, at vand fra ensilagepladsen og plansiloerne pumpes ind i gyllekanalerne i perioder, hvor vandet ikke kan udsprinkles.

Opbevaringsanlæg	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)
Gyllebeholder (bygning 7 i bilag 2)	2.000	460
Gyllebeholder (bygning 8 i bilag 2)	1.065	256
Møddingsplads		544
I alt	3.065	

Tabel 2: Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv. Det er oplyst i ansøgningen, at den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortank til gyllebeholder. I fortanken er der en el-pumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn eller lastbil.

Begge gyllebeholdere er forsynet med fast teltoverdækning, men det er ikke medtaget som ammoniakreducerende tiltag.

Fast husdyrgødning opbevares i stald eller på møddingsplads, indtil det har opnået en kompostlignende tilstand, hvorefter det kan blive kørt i markstak.

Kommunens vurdering

Da den faste overdækning af gyllebeholderne ikke er medtaget i ansøgningens beregninger som ammoniakreducerende tiltag, stilles der ikke vilkår vedr. overdækning af gyllebeholderne.

Idet det forudsættes, at etablering, indretning og drift af den fremtidige gødningsopbevaring sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår i dette afsnit.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) i henhold til § 26 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

I Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af det BAT-betingede maksimale emissionsniveau, som viser, at emissionen fra stalde og gødningsoplæg på Refshøjvej 67 maksimalt må være på 5.599 kg NH₃-N/år. Det er desuden beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget i alternativ 1 er på 5.599 kg NH₃-N/år. Ved anvendelse af miljøteknologien Lely Sphere, alternativ 2, er det i ansøgerscenarie skema 255402 beregnet, at den faktiske emission vil være 5.002 kg NH₃-N/år.

Den BAT-betingede emissionsgrænseværdi for ammoniaktab fra stald og lager for husdyrproduktionen på Refshøjvej 67 kan dermed overholdes i begge alternativer.

Ansøger skriver flg. vedr. BAT (ammoniak):

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer, at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås, og at den sundhedspåvirkning, ammoniak afstedkommer, dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er overholdt.

BAT-niveauet er opnået ved, at der er anvendt fast drænet gulv og dybstrøelse i nye staldafsnit. I det alternative scenarie er der anvendt miljøteknologien Lely Sphere, hvilket bidrager til at sænke den faktiske emission.

Der er ikke fortaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Kommunens vurdering

Beregningerne af ammoniakemissionen i Husdyrgodkendelse.dk er afgrænset til at beregne bidraget pr. arealenhed fra de forskellige anlæg.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit 2.1.2 og 2.1.2.1, skal BAT-kravet for så vidt angår eksisterende staldafsnit genberegnes ud fra nyeste viden, - dvs. ud fra de emissionsfaktorer, der gælder på tidspunktet for den aktuelle afgørelse - og ud fra de vilkår om virkemidler og miljøteknologi, der er fastsat for det pågældende staldafsnit i en gældende godkendelse eller tilladelse.

For dybstrøelsesstalde er der ingen virkemidler, og der er ingen forskel på BAT-emissionen for nye og eksisterende stalde.

Der er i Miljøstyrelsens teknologiblad vedr. faste drænede gulve med skraber og ajleafløb opstillet en række vejledende vilkår. Disse er fastsat som vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse fra 2018, og vilkårene vil også gælde for dette tillæg.

I overensstemmelse med Miljøstyrelsens Teknologiliste stilles der vilkår til indretning og drift af Lely Sphere, der træder i kraft, hvis miljøteknologien bringes i anvendelse i alternativ 2.

De øvrige forhold omkring indretning og drift, som har betydning for husdyrbrugets ammoniakemissioner, er vurderet og vilkårsreguleret i ovenstående afsnit "Gødningsproduktion og – opbevaring".

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår for indretning og drift af staldanlæg og gødningsanlæg kan overholde BAT-kravene.

Foder

Ansøger skriver flg. vedr. foderopbevaring:

Ensilage opbevares fortrinsvist i eksisterende plansiloer, men der kan også forekomme opbevaring i markstak efter gældende regler.

I foderladen opbevares der råvarer løst på gulvet, mineraler m.m. i storsække og mindre mængder af halm. Større mængder halm opbevares på anden ejet ejendom på Staruphøjvej 12.

Derudover er der to udendørs kraftfodersiloer på hver 7 m³ placeret på den vestlige side af kostalden. Disse benyttes til kraftfoder i robotterne.

I nudrift blandes foder i en fuldfodervogn ved ensilagesiloerne og for enden af foderladen.

Ved opførelse af den nye tilbygning til kostalden ønskes et nyt automatisk Lely Vector foderanlæg installeret. Lely Vector er et automatisk, selvkørende fodringssystem der består af et foderkøkken, hvor en mindre mængde grovfoder opbevares i påslag, samt en blande- og foderrobot, som automatisk blander rationer og udfodrer dem til de forskellige dyregrupper efter behov. Robotten måler selv hvor meget foder der ligger på foderbordet og kører ud, når der er behov for en ny fodring. Dette sikrer frisk foder døgnet rundt, og sparer desuden

tid, reducerer restfoder og kan forbedre både mælkeydelse og dyrenes sundhed gennem hyppig og præcis fodring.

Ved etablering af det nye foderanlæg vil behovet for benyttelse af fuldfodervognen blive meget begrænset.

Det vurderes, at foderet opbevares miljømæssigt forsvarligt.

Kommunens vurdering

Indretning og drift af ensilagepladser er omfattet af reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Idet det forudsættes, at etablering, indretning og drift af ensilagepladserne sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår i denne afgørelse.

Energi- og vandforbrug

Ansøger oplyser flg. vedr. ejendommens energiforbrug:

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til robotmalkning, gyllepumpning og belysning.

Dieselforbruget anvendes ved foderfremstilling og udfodring.

Det nuværende elforbrug er ca. 210.000 kWh. Dette forventes at stige til ca. 250.000 kWh. Stigningen i elforbruget skyldes hovedsageligt etableringen af et nyt eldrevet fodringsanlæg.

Samtidig forventes et fald i dieselforbruget, eftersom der ikke skal bruges samme mængde diesel til den traktordrevne fodervogn.

Af energibesparende teknikker kan nævnes lavenergipærer/LED pærer og frekvensstyret vakuumpumpe. Desuden er der installeret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkøling. Varmen anvendes til at opvarme stuehuset og til at opvarme brugsvand i stuehus og driftsbygning.

Mælkekøleanlægget kontrolleres en gang om året af et autoriseret kølefirma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, dette kan give store energibesparelser. Systemet til opvarmning af vand til vask af køletank og malkeanlæg justeres, dels så vandet ikke opvarmes mere end nødvendigt og dels så den opvarmede vandmængde passer til forbruget. Kompressoren til køletanken kontrolleres løbende for utætheder i luftsyste­met. Utætheder vil forårsage et stort elforbrug.

Der er naturlig ventilation i staldene, hvorfor der ikke er et energiforbrug til ventilatorer.

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. På baggrund af ovenstående, vurderes det, at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Ansøger oplyser flg. vedr. ejendommens vandforbrug:

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding.

Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige fra 11.000 m³ til 15.000 m³, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra Vesterhede vandværk.

Der er fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved eventuel udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Kommunens vurdering

Reglerne i Husdyrbrugloven opstiller ikke krav om anvendelse af BAT til begrænsning af ressource- og energiforbrug for husdyrbrug af denne type. På den baggrund stilles der ikke vilkår til dette i dette tillæg.

Affald

Ansøger oplyser bl.a. flg. vedr. opbevaring og bortskaffelse af affaldsprodukter fra produktionen:

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Billund Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Papir/pap afleveres på genbrugspladsen, hvis det er egnet til genbrug.

Landbrugsplastik og andet plastik sorteres og afhentes af privat renovationsfirma.

Restaffald der ikke er genbrugseget opbevares i container og afhentes efter behov af privat renovationsfirma.

Mindre fraktioner af affald kommer i affaldsspandene til affald fra husholdningen f.eks. madaffald.

Forbrændingseget affald fra produktionen/erhvervsaffald opbevares i foderladen og afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads.

Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Kanyler og medicinflasker bortskaffes af dyrlægen. Der findes ikke medicinrester på ejendommen.

Der forefindes ikke olieaffald på ejendommen da mekanikeren medtager olieaffald ved service.

Nødvendige rengøringsmidler/pesticider/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækket ved siden af bygning 7.

Gyllebeholder, jf. bilag 2. Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Kommunens vurdering

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår vedr. håndtering og opbevaring af affald. Disse vilkår gælder desuden for dette tillæg.

Spildevand / overfladevand

I ansøgningen oplyser ansøger flg.:

Sanitært spildevand fra driftsbygningerne ledes til offentlig kloakledning.

Der er ingen ændringer i afløbsforholdene i fht. "Afgørelse vedr. § 26 anmeldelse plansilo" fra 6. april 2017. Heri beskrives hvordan vand fra ensilagepladsen og plansiloerne ledes til en 20 m³ opsamlingsbeholder, hvorfra det udsprinkles på marken nord for ejendommen. Vandet pumpes til udsprinkling i et rør under jorden til en fast placeret sprinkler. Vandet pumpes ind i gyllekanalerne i perioder, hvor vandet ikke kan udsprinkles.

Tagvand fra foderladen og bygning 11 Kostald incl. ny tilbygning ledes til faskiner på ejendommen.

Det vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand, restvand og ensilagesaft jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

Kommunens vurdering

I Spildevandsbekendtgørelsen⁴ defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Nedsivning eller udledning direkte til vandløb af overfladevand, som kan være forurenet fra driften, kræver tilladelse efter bekendtgørelsens kapitel 12. Nye arealer må derfor ikke tilsluttes eksisterende afledning eller ny afledning, inden der er meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen. Der er i den eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår vedr. dette. Disse vilkår gælder desuden for dette tillæg.

Tagvand skal som udgangspunkt nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning. Der stilles vilkår til dette i tillægget.

Det er kommunens vurdering, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand og ensilagevand derudover er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening, og kommunen finder ikke anledning til at stille videre krav i denne afgørelse.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Husdyrproduktion kan medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

⁴ BEK nr. 1446 af 27/11/2025. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

Kommunen skal i henhold til § 42 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning. Disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af ensilage og dybstrøelse, samt pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 32 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneniveauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OUE /m ³ og 1 LE/m ³
B: Samlet bebyggelse	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	7 OUE /m ³ og 3 LE/M ³
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OUE /m ³ og 10 LE/m ³

Tabel 3. Lugtgrænser jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningsystemet Husdyrgodkendelse.dk, beregnet efter hhv. "Miljøstyrelsens

Lugtmodel” og ”Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde”, udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK), maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som ”væsentlige lugtgener”. Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel 3.

Resultatet af lugtberegningerne for Refshøjvej 67 ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel.

Områdetype	Beregnet geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand*
A: Byzone, Hejnsvig	652 m	3050 m
B: Samlet bebyggelse, Skrænten 12	459 m	1850 m
C: Enkeltbolig uden landbrugspligt, Refshøjvej 64	134 m	451 m

Tabel 4. Resultater af lugtberegninger

*Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Resultaterne i forhold til enkeltbolig uden landbrugspligt er baseret på FMKs vejledende retningslinjer, mens de øvrige to kategorier er baseret på Miljøstyrelsens Lugtmodel.

Kommunens vurdering

Beregningerne viser, at geneafstanden til alle tre områdetyper er overholdt. Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. På den baggrund er der ikke indregnet tillæg til geneafstandene. Kumulation med lugt fra andre husdyrbrug kan maksimalt medføre et tillæg til geneafstanden på 20 %.

Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, er geneafstanden til nærmeste bolig uden landbrugspligt, byzone og samlet bebyggelse/lokalplanlagt område overholdt.

Husdyrbruget vil altså ikke give anledning til overskridelse af lugtgrænseværdierne ved de typer af omgivelser, der i lovgivningen er fastsat grænser for.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende. I betragtning af afstandene til omliggende ejendomme vurderes det, at anlæggene kan drives, uden at det vil give anledning til væsentlig lugtpåvirkning i omgivelserne.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et

beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Miljø- og Fødevareklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Miljø- og Fødevareklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse inden for lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattede af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger uden for geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 570 meter. Da geneafstanden til byzone (652 m) i denne sag er længere end konsekvenszonen, har kommunen valgt at høre beboelser inden for denne geneafstand.

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse fastsat vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkninger, som miljømyndigheden finder, er væsentlige, og om, at kommunen kan kræve en redegørelse, hvis det skønnes, at husdyrbruget giver anledning til væsentlige lugtgener. Disse vilkår gælder også for dette tillæg.

Støjkilde	Nudrift		Ansøgt drift	
	Driftstid/døgn (t)	Periode pr. år	Driftstid/døgn (t)	Periode pr. år
Foderblanding	Ca. 7:00-12:00	Dagligt		
Fyldning af påslag nyt fodringsanlæg			Ca. 7:00-12:00	Dagligt
Gyllepumpning (påfyldning af gyllevogn)	Fortrinsvist i dagtimerne	I sæson	Fortrinsvist i dagtimerne	I sæson
Gyllepumpe, fortank (støjsvag el-pumpe)	Ca. 1 time i dagtimerne	Ugentligt	Ca. 1 time i dagtimerne	Ugentligt
Foderleverancer	Ca. 15 min. ad gangen	Ca. hver 3. uge	Ca. 15 min. ad gangen	Ca. hver 3. uge
Ensilering		Ca. 12 dage i perioden 1. maj til 15. oktober		Ca. 12 dage i perioden 1. maj til 15. oktober

Idet det herudover vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning og drift af ejendommens anlæg, samt driftsregulering af gødningsudbringning, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod væsentlige lugtgener, finder kommunen ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår i denne afgørelse.

Støj, støv, rystelser og transport

Ansøger oplyser flg. vedr. støj:

Tidsrum for støjkilder

De væsentligste støjkilder på et kvægbrug er malkeanlægget, foderleverancer, foderblanding, gyllepumper, støj fra transportere, m.v.

Malkeanlæg:

I Kostalden bygning 11 er der malkebotter i den sydlige ende. Malkebotterne kører døgnet rundt. Der er 2 vakuumpumper, der er frekvensstyret.

Vakuumpumperne er placeret i et isoleret skab i et robothus. Der er således særdeles god afskærmning for støjkilden.

Foderleverancer:

Der leveres foder i kraftfodersiloer og foderladen ca. hver 3. uge. Leveringen sker normalt i dagtimerne.

Foderblanding:

Foderblanding sker dagligt i perioden fra ca. kl. 7.00 til 12:00. Selve foderblandingen sker på forpladsen til plansiloerne, i plansiloerne eller i tilknytning til foderladen, i intervaller på ca. ½ time. I forbindelse med blanding af foder er der kørsel til plansiloen/markstakke for at hente ensilage.

Ved opførelse af den nye tilbygning til kostalden ønskes et nyt automatisk Lely Vector foderanlæg installeret. Lely Vector er et automatisk, selvkørende fodringssystem der består af et foderkøkken, samt en blande- og foderrobot, som automatisk blander rationer og udfodrer dem til de forskellige dyregrupper. I ansøgt drift vil fuldfodervognen kun benyttes i meget begrænset omfang. Foderrobotten er støjsvag og kører inde i kostalden. Der vil fortsat være støj ved fyldning af påslag, hvor der køres foder fra plansilo/markstak til påslag.

Gyllepumper:

Der sker ugentlig omrøring af gylle i staldene i tidsrummet 8-10.

Oprøring af gyllebeholdere sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret.

Støj fra transport:

I forbindelse med høst ensileres der i plansilo og foderlade. Der vil sammenlagt blive ensileret ca. 10-12 dage pr år. I forbindelse med ensilering kan det blive nødvendigt at arbejde udenfor dagtimerne.

Ventilation: Alle staldene er med naturlig ventilation, og der er således ikke støj fra ventilationsanlæg.

Transporter:

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt interne transport på bedriften. Endelig er der transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transport er med husdyrgødning og afgrøder. Belastningen af antallet transport er derfor i en afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transport i weekenden og uden for normal arbejdstid. Andre transport foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr og afhentning af mælk kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets/ mejeriets køreplaner. Der er ingen naboer tæt på de indkørsler, der anvendes til driften.

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer betyder, at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Det vurderes, at husdyrbruget på Refshøjvej 67 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjkilder til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre gener i omgivelserne.

Ansøger har om påvirkninger fra støv oplyst flg.:

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Alt foder opbevares i udendørs, indendørs på gulvet i foderladen og i lukket fodersilo. I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter.

I forbindelse med at der strøs med halm, vil der være en risiko for lidt støvudvikling. Dette vil dog normalt kun mærkes inde i bygningerne.

I forbindelse med transporter vil der i tørre perioder kunne være lidt støvudvikling fra kørsel på grusvej. Der er ingen nabobeboelse i nærheden af ejendommens indkørsler.

Generelt vurderes det, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og at de derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Ansøger oplyser flg. vedr. rystelser:

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Det vurderes, at rystelser fra det ansøgte projekt ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Ansøger oplyser flg. vedr. transporter:

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, afhentning af mælk, udbringning af husdyrgødning, høstarbejde, levering af foder m.m. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget i en kortere afgrænset periode. Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Afhentning af mælk og levende dyr følger mejeriet/slagteriets køreplaner og kan derfor forekomme uden for normal arbejdstid.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Antallet af transporter med udbringning af flydende husdyrgødning forventes at stige ved ansøgt drift. Stigningen forventes som følge af en større andel dyr på stald med gyllesystem, og deraf større mængde gylle til udbringning. Samtidig forventes vandforbruget til vask med gødningsrester at stige, hvilket vil øge antal transporter.

Der forventes uændret antal transporter med halm og dybstrøelse. Ved ansøgt drift vil belægningsgraden i staldsystemerne med dybstrøelse falde, og behovet for halm til at opstrø arealerne bliver mindre ved det lavere dyretryk.

Der forventes et større forbrug af grovfoder pga. besætningsudvidelsen, og pga. grovfoder fremadrettet vil udgøre en større andel af dyrenes fodertildeling.

Dermed vil der være behov for at øge mængden af grovfoder, der skal transporteres fra marken til ejendommen. Der benyttes transportvogne med større kapacitet end ved beregningen i seneste godkendelse, og derfor forventes der ikke flere transporter med grovfoder.

Øvrige transporter forventes uændret ligeledes som følge af f.eks. større kapacitet på lastbiler med indkøbt foder, og at der ved transport af levende dyr til slagteriet eller døde dyr til DAKA udnyttes flere pladser på samme lastbil = uændret antal transporter.

Transporter	Antal/år Nudrift	Antal/år Ansøgt drift	Kommentarer
Levende husdyr	24	24	-
Afhentning af mælk	182	182	-
Indkøbt foder	27	27	-
Grovfoder	435	435	-
Halmkørsel	30	30	-
Brændstof	20	20	-
Udbringning af husdyrgødning, flydende	460	520	+ 60
Udbringning af husdyrgødning, fast	35	35	-
Handelsgødning	2	2	-
Døde dyr	36	36	-
Affald	26	26	-
Øvrige	119	119	-
I alt	1.396	1.456	+ 60

Tabel 5: Transport før og efter udvidelse (Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen)

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer ikke vil medføre væsentlig forøgelse af virksomhedens påvirkning af omgivelserne med støv, støj eller rystelser. Der sker en lille stigning i antallet af transporter, der stiger fra sammenlagt 1.396 til 1.456 til-/frakørsler årligt, svarende til en stigning på 4 %.

Der er ingen nabobeboelser i nærheden af ejendommens indkørsler, og transporter forbi nærmeste naboer sker på offentlig vej. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget på Refshøjvej 67 vil kunne drives som ansøgt, uden at transport til og fra husdyrbruget medfører miljøpåvirkninger i omgivelserne, som er uforenelige med omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår vedr. transporter, støv, støj og rystelser. Vilkårene gælder også for dette tillæg. Billund Kommune finder ikke anledning til at stille yderligere vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser flg. vedr. fluer og skadedyr:

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning af gylle samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agro-økologi følges.

Rottebekæmpelse sker via privat sikringsordning.

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Kommunens vurdering

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår vedr. fluer og skadedyr. Vilkårene gælder også for dette tillæg. Billund Kommune finder ikke anledning til at stille yderligere vilkår.

Lys

Ansøger oplyser flg. om lyspåvirkninger:

I staldene er der lys når det er nødvendigt for arbejdet og nødvendigt for dyrevelfærd. Om natten er der natsænkning på lyset, så dyrene kan orientere sig. Udendørs belysning er udelukkende orienteringslys og tændes efter behov. Der er en lampe til orienteringslys på den sydlige gavl af kostalden.

Der ændres således ikke i belysningsforholdene, ud over det lys der kommer fra tilbygningen og den nye stald, i forhold til miljøgodkendelsen af april 2018, hvoraf det fremgår at "*...det er kommunens vurdering, at ejendommen fortsat kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.*"

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af udvidelsen.

Ejendommen er afskærmet af beplantning mod landskabet, da der er læhegn rundt om ejendommen.

Eksisterende belysningsforhold vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Kommunens vurdering

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår vedr. lys, herunder at belysning i nye stalde skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem ventilationsåbninger i bygningens rygning eller ud gennem side- eller gavlåbninger. Vilkårene gælder også for dette tillæg. Billund Kommune finder ikke anledning til at stille yderligere vilkår.

Landskab og kulturmiljø

Ejendommen ligger i det åbne land. Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Refshøjvej 64, som ligger ca. 385 m sydøst for nærmeste staldhjørne. Nærmeste samlede bebyggelse er Vesterhede, ca. 1,8 km nordvest for ejendommens anlæg. Der er ca. 3 km til nærmeste byzone, Hejnsvig.

Ejendommen ligger inden for større sammenhængende landskaber og særligt værdifuldt landbrugsområde.

Ansøger oplyser flg. i forhold til landskab og planforhold:

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.

Der er tjekket på <https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/>, og der er ikke registrerede fund eller fortidsminder indenfor nuværende eller fremtidige bygninger.

Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Ejendommen ligger indenfor større sammenhængende landskaber. Større sammenhængende landskaber er områder, der så vidt muligt skal friholdes for nye tekniske anlæg, medmindre hensynet til bevaring af landskabsværdierne kan sikres.

De nye bygninger ligger i tilknytning til eksisterende bygninger og ved at indpasse det nye byggeri på denne måde forebygges og afhjælpes uheldige landskabsoplevelser ved byggeriet.

Der er læhegn på alle sider af ejendommen og denne omgivende beplantning samt de eksisterende bygninger afskærmer de nye bygningers synlighed i landskabet.

På grund af den afskærmende beplantning samt relativt lange afstand til naboer mod sydøst og sydvest vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke vil skæmme landskabsoplevelsen, hverken for forbipasserende eller naboer.

Det ansøgte byggeri vurderes på den baggrund ikke at forringe den landskabelig oplevelse.

Kommunens vurdering

De ansøgte udvidelser og ændringer er i overensstemmelse med kravet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 24 placeret i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer.

Ejendommen ligger ikke i områder, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal og i Billund Kommunes kommuneplan, er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

Refshøjvej 67 er beliggende i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Ejendommen ligger i et område, der i gældende kommuneplan (2025-2037) er udpeget til særligt værdifulde landbrugsområder, som i henhold til kommuneplanens retningslinjer hovedsageligt skal anvendes til jordbrugserhverv.

Ejendommen ligger ikke inden for områder, som i kommuneplanen er udpeget som kulturmiljø eller geologisk beskyttelsesområde.

Ejendommen ligger inden for et område, der i kommuneplanen er udpeget som større sammenhængende landskaber. Det fremgår af kommuneplanens retningslinjer, at større sammenhængende landskaber som udgangspunkt skal friholdes for byggeri og anlæg, om slører de visuelle og landskabelige sammenhænge, påvirker landskabernes uforstyrrede karakter og som har konsekvenser for det karakteristiske og oplevelsesrige i nabolandskaberne. Inden for de større sammenhængende landskaber tillades større byggerier og større tekniske anlæg kun, hvis de ved placering og udformning kan indpasses i landskabet, så de ovenstående hensyn varetages.

De ansøgte bygnings- og anlægsmæssige udvidelser på Refshøjvej 67 placeres i integration med ejendommens eksisterende bygninger. I forhold til synsvinklen fra naboer og fra Refshøjvej vil udvidelserne ligge skjult bag eksisterende læhegn og bygninger.

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte bygnings- og anlægsmæssige ændringer og udvidelser er i overensstemmelse med den eksisterende kultur- og

landskabsmæssige anvendelse i området, og at de ansøgte ændringer og udvidelser ikke vil være i strid med den udpegede beskyttelse eller ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Egenkontrol, driftsforstyrrelser og uheld

De ønskede udvidelser vurderes ikke at ændre risikoen for driftsforstyrrelser og uheld væsentligt. Der er i den eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår vedr. beredskabsplan, egenkontrol, driftsforstyrrelser og uheld, der også gælder for dette tillæg. Det er Billund Kommunes vurdering, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår. Vilkår 27 vedr. olietanke i den eksisterende godkendelse ophæves, da Olietankbekendtgørelsen⁵ har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

Kommunen skal i henhold til § 42 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse eller tilladelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
 - a) højmoser,
 - b) lobeliesøer,
 - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af

⁵ BEK nr. 1257 af 27/11/2019. Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

- a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
- b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
- c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
- d) ammoniakfølsomme skove.

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen⁶ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades indenfor eller i en afstand på mindre end 10 m til kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de ansøgte udvidelser og ændringer overholder de krævede afstande.

Ammoniakdeposition fra anlægget på naturområdet

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at den samlede emission efter den ansøgte udvidelse bliver på 5.599 kg N/år. Dette indebærer en stigning i emissionen i forhold til nudriften på 1.808 kg N/år, og en meremission i forhold til driften for 8 år siden på 3.939 kg N/år.

Ansøger har foretaget en scenarieberegning af anlæggets ammoniakemissioner ved anvendelse af det alternative staldsystem med Lely Sphere (alternativ 2). Beregningen viser, at den samlede emission efter den ansøgte udvidelse bliver på 5.002 kg N/år. Dette indebærer en stigning i emissionen i forhold til nudriften på 1.211 kg N/år, og en meremission i forhold til driften for 8 år siden på 3.342 kg N/år.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater af beregningerne er vist i skemaet nedenfor, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført. Scenarieberegningen med det alternative staldsystem viser samme eller lavere deposition i samtlige naturpunkter, og er derfor ikke beskrevet yderligere.

Naturpunkt, jf. bilag 4	Natur-kategori	Naturtype	Afstand fra anlægget (m)	Merbelastning 8-års drift (Kg N/år)	Merbelastning Nudrift (Kg N/år)	Total-belastning (Kg N/år)	Ruhed natur

⁶ BEK nr. 1098 af 21/08/2023. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

1	3	Hede	1040	0,1	0,1	0,2	Mk
2	3	Mose	405	0,6	0,3	0,8	Mk
3	3	Hede	1160	0,2	0,1	0,3	Mk
4	§ 3	Sø	345	0,4	0,1	0,5	V
5	§ 3	Sø	410	0,3	0,1	0,5	V
6	§ 3	Eng	925	0,1	0,1	0,2	Bn
7	2	Overdrev	1220	0	0	0,1	Bn
8	2	Hede	1300	0	0	0,1	Mk
-	1	Habitatområde	6200	0	0	0	Bn
-	1	Hede	6300	0	0	0	Bn

Tabel 6. Ammoniakdepositionen i omliggende natur. Mk = Blandet natur med middel bevoksning, Bn = Blandet natur med lav bevoksning, V = Vand.

Kumulation er sat til 0 for alle punkter, og ruhed er sat til Landbrug for alle punkter.

Billund kommune er enig i, at de valgte ruheder indsat for natur og opland ikke underestimerer beregningerne.

Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur

Det fremgår af § 27 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den tilladte totaldeposition i kategori 1-natur reduceres afhængigt af, om der er andre husdyrbrug, som medfører påvirkning i det samme område. Som det fremgår af tabel 6, er det i ansøgningen oplyst, at der ikke er kumulation med ammoniakdeposition fra andre husdyrbrug. Da den beregnede totaldeposition i kategori 1-natur for Refshøjvej 67 er nul, er det dog uden betydning, om der indregnes reduktion for kumulation, idet der under alle omstændigheder tillades en totaldeposition på 0,2 kg N/år i kategori 1-natur.

I ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af ammoniakdepositionen i de nærmeste kategori 2-naturarealer, et overdrev syd for ejendommen og en hede sydvest for ejendommen, jf. tabel 6. Kommunen kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at der ikke er andre kategori 2-naturarealer indenfor relevante afstande fra anlægget.

Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 27 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/år i kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i tabel 6.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at den ammoniakreducerende effekt af de anlæg og driftsformer, som bringes i anvendelse på husdyrbruget, mindst modsvarer den effekt der er forudsat i ammoniakberegningerne.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder kategori 1-natur

Afstanden fra ejendommen til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 74 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 48, *Hedeområder ved Store Råbjerg*, er ca. 6,2 km. Området dækker et areal på 626 ha, og er udpeget

for at beskytte og bevare en række arter og naturtyper. Områdets centrale elementer er det store plantageområde, Gyttegård Plantage, og de store hede- og moseområder ved Store Råbjerg, Grene Sande og Præsteflod. Igennem området løber Grene Å, der er en del af Grindsted Å/Varde Å-systemet.

Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod alle de registrerede naturtyper i beskyttelsesområdet. Ligeledes er tilgroning med bjergfyr en trussel.

Der er foretaget depositionsregninger til Natura 2000, som viser en ikke målbar deposition på arealet. Det ansøgte projekt vurderes, grundet afstanden, ikke at få negativ indvirkning på Natura 2000 området.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at godkendelsen af det aktuelt ansøgte projekt på Refshøjvej 67 ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af internationale beskyttelsesområder, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder kategori 3-natur

Om kategori 3-natur fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30, at kommunen skal vurdere, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition. Der kan dog ikke stilles skrappe krav end 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan desuden i særlige tilfælde stille krav til den maksimale deposition, jf. § 43, stk. 2 – 5, hvis der er tale om en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere udpegede § 3 arealer. Der er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning til en række kategori 3-naturpunkter, jf. tabel 6. Disse naturarealer er vist i bilag 4 som punkt 1-3.

Da merdepositionen i forhold til 8-års driften på de nævnte naturarealer ikke overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Der ligger en række småsøer, omfattet af beskyttelsen i Naturbeskyttelseslovens § 3, i området. Søer er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der er i ansøgningssystemet beregnet en merdeposition til de nærmeste søer, naturpunkterne 4 og 5, på hhv. 0,4 og 0,3 kg N/ha/år.

Hovedparten af næringsstofførslen til søer og vandhuller stammer fra afstrømning fra tilstødende arealer. Billund Kommune har ingen gældende retningslinjer for ammoniakdeposition til søer, men forholder sig til, hvorvidt der er tale om søer, der burde behandles jf. reglerne i § 7 i Husdyrbrugloven. Husdyrbruglovens § 7 omhandler ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransålg samt brunvandede søer og vandhuller.

Kommunen vurderer, at søerne ikke tilhører disse kategorier. Det er desuden kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig

negativ påvirkning af søerne ved deposition af luftbåren ammoniak. En merdeposition på maksimalt 0,4 kg N/ha/år vurderes ikke at ville give anledning til tilstandsændringer i søerne.

Der ligger enkelte § 3 registrerede engarealer i relevant afstand fra ejendommen. Den nærmeste eng er vist i bilag 4 som punkt 6. Enger er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kommunen skal dog vurdere, om det ansøgte projekt vil medføre ændringer i tilstanden af naturtyper, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Med en beregnet merdeposition på 0,1 kg N/ha/år er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på engen, repræsenteret ved punkt 6.

Kommunens samlede vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da udvidelsen overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative naturområder i området omkring ejendommen, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af naturen som følge af ammoniakemission fra husdyrbruget.

På ovenstående baggrund, er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til Habitatdirektivets artikel 12⁷ krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller uden for.

Bilag IV-arter, der kan forekomme i området, vurderes at være spidssnudet frø, løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, flagermus, samt birkemus, odder og ulv. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

Kommunens vurdering

Der er registreret løgfrø, spidssnudet frø og stor vandsalamander i området. Nærmeste registreringer af Bilag IV-arter er af spidssnudet frø, der er registreret ca. 1,9 km sydøst for ejendommen.

⁷ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

Der ligger flere § 3 registrerede søer og naturarealer indenfor 1.000 meter af ejendommen. I afsnittet ovenfor er der vurderet på ammoniakpåvirkningen på disse arealer. Det ansøgte projekt har ingen direkte fysisk indflydelse på § 3 søerne i området og vurderes heller ikke at udgøre en spærring mellem padders leve- og ynglesteder. En godkendelse af projektet vil heller ikke medføre fysisk påvirkning af nærliggende vandløb, ligesom driften af ejendommen ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af vandløb og dermed forstyrrelse af odder.

Det ansøgte projekt medfører ikke direkte fysiske ændringer af mulige levesteder for birkemusen. Det ansøgte projekt vil ikke medføre fysisk påvirkning af træer eller nedrivning af bygninger, der måtte være levested for flagermus.

Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV-arter eller deres levesteder.

Ud over Bilag IV-arterne nævnt i afsnittet har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en godkendelse af det ansøgte projekt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I forhold til husdyrbrugets anlæg og driften af dette anfører ansøger, at produktionen lever op til det vejledende BAT-niveau for ammoniak. BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt fast drænet gulv og dybstrøelse i nye staldafsnit. Der er ikke fortaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Kommunens vurdering

IE-husdyrbrug omfatter i henhold til § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, husdyrbrug med:

- 1) flere end 750 stipladser til søer,
- 2) flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

For IE-husdyrbrug har EU udarbejdet en BAT-konklusion "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin", offentliggjort den 21. februar 2017, som anfører, hvad der betragtes som BAT.

På den baggrund er der i Husdyrloven og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen optaget en række bestemmelser, som skal sikre, at der på EI-husdyrbrug anvendes BAT i bred forstand, hvilket ud over de direkte forureningspåvirkninger omfatter en række indretnings- og driftsmæssige forhold med hensyn til miljøpåvirkninger, affaldsfrembringelse og ressourceforbrug mv.

Husdyrbruget på Refshøjvej 67 er ikke et IE-husdyrbrug og er således ikke omfattet af ovennævnte BAT-krav. For husdyrbruget gælder alene BAT-krav i forbindelse med ammoniakemission, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26.

I ovenstående afsnit "BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget" er der på den baggrund foretaget vurderinger og fastsat vilkår, som fastlægger anvendelse af BAT i forhold til husdyrbrugets ammoniakemission.

Det er Billund Kommunes vurdering, at der ikke herudover skal stilles krav om anvendelse af BAT på Refshøjvej 67 i dette tillæg.

Ophør

I ansøgningen til dette tillæg til miljøgodkendelsen fremgår ingen overvejelser omkring husdyrbrugets ophør.

Kommunens vurdering

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår. Dette vilkår gælder desuden for dette tillæg.

Alternative muligheder

Ansøger oplyser flg. vedr. alternative løsninger:

Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed. En forlængelse af eksisterende kostald og opførelse af ny bygning til dybstrøelse parallelt hermed, giver en optimal udnyttelse af det eksisterende anlæg. Samtidig er der mulighed for at lukke ældre utidssvarende stalde ned og flytte produktionen længere væk fra beboelsen.

Udover den valgte løsning er der vurderet på alternative muligheder mht. placering af byggeriet. Disse er dog fravalgt, da ingen af de alternative placeringer levede op til de ønskede kriterier i forhold til intern logistik og sammenhæng i bygningsmassen.

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Kommunens vurdering

Den ansøgte placering af nyt byggeri sker i tilknytning til de eksisterende anlæg og begrænser anlæggets samlede udstrækning i landskabet. Det er kommunens vurdering, at den ansøgte udvidelse kan gennemføres på den ansøgte placering med en acceptabel miljømæssig påvirkning, og at andre placeringer af udvidelserne ikke vil kunne medføre væsentlige reduktioner i påvirkningerne, hvorfor husdyrbrugets logistiske fordele ved placeringerne bør imødekommes.

Kommunen finder ikke, at det ansøgte indebærer miljøpåvirkninger, som medfører, at der bør foretages yderligere vurderinger af alternativer.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles tillæg til husdyrbrugets miljøgodkendelse med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

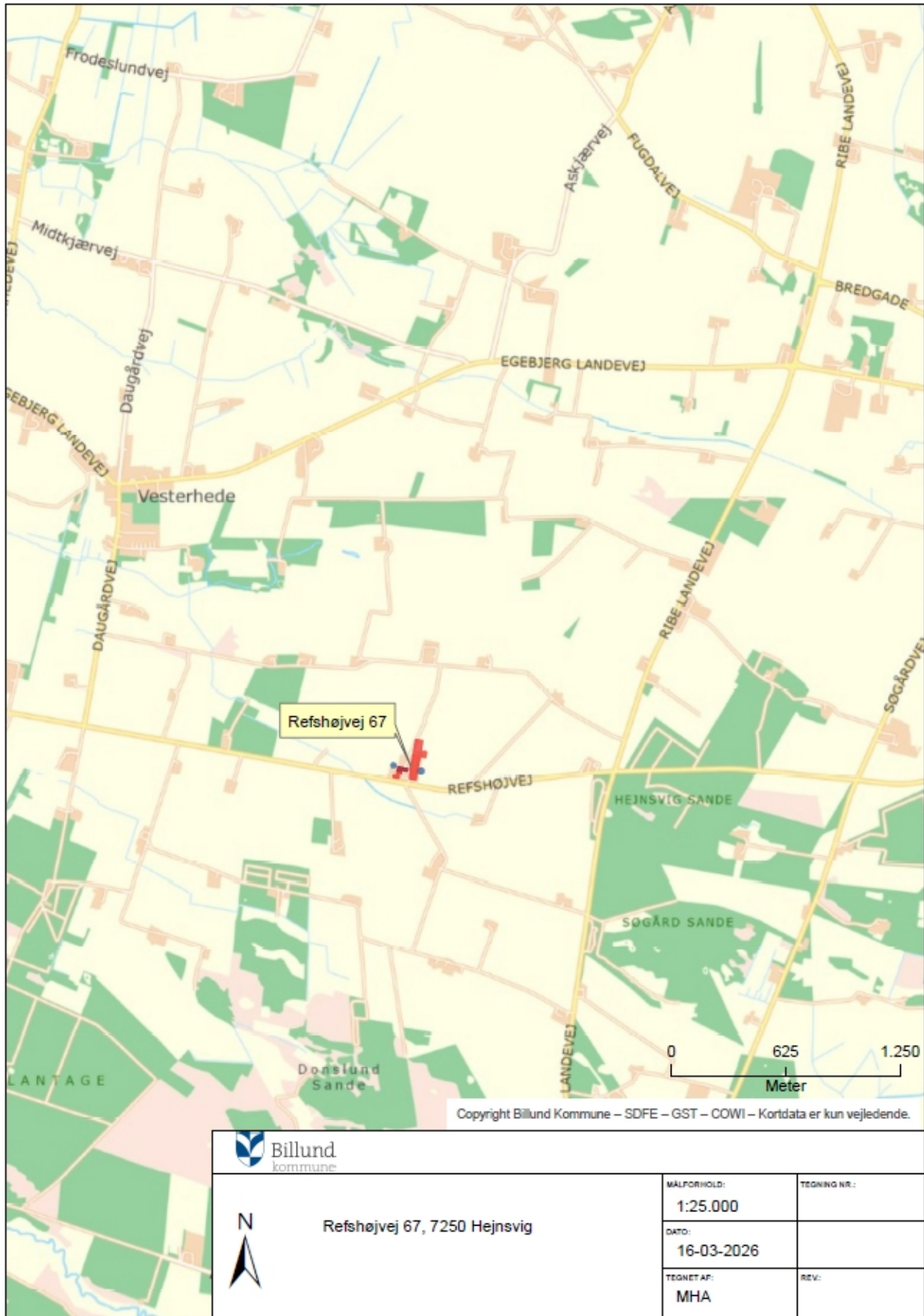
Det vurderes desuden, ud fra de ovenstående beskrivelser og vurderinger samt ansøgers miljøkonsekvensrapport, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på flg. punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer.

Bilag

- Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering
- Bilag 2. Situationsplan
- Bilag 3. Skitse over eksisterende og fremtidige produktionsarealer
- Bilag 4: Registreret natur omkring ejendommen
- Bilag 5: Vilkår fra miljøgodkendelse fra 2018

Bilag 1. Husdyrbrugets lokalisering

Bilag 2. Situationsplan

Bilag 3. Skitse over produktionsarealer

Bilag 4. Registreret natur omkring ejendommen

Bilag 5. Vilkår fra miljøgodkendelse fra 2018

Udgåede vilkår er markeret med overstregning.

Indretning og drift

1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen. Anlæg skal opføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og i den miljøtekniske beskrivelse.
2. Før etablering af nye anlæg skal der indhentes byggetilladelse iht. byggereglementet fra Billund Kommune.
3. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg

- ~~5. Husdyrbruget skal indrettes med de i godkendelsens tabel 1 (jf. afsnittet "Stalde og produktioner") anførte stalde, staldsystemer og produktioner.~~
6. Staldsystemet i tilbygningen til løsdriftsstalden (Tilbygning til kostald, jf. godkendelsens tabel 1) skal udføres som faste, drænede gulve med skraber. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajlefløb. Lysningsarealet til ajlefløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal.

Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time. Skraberens skal være forsynet med timer. Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

- ~~7. Ved den nye gyllebeholder (pos. 12 i bilag 2B) skal, såfremt beholderen er udstyret med en pumpeanordning, etableres en støbt plads, hvor påfyldning af gylle finder sted. Påfyldningspladsen skal dimensioneres med styrke og tæthed som en møddingsplads. Der skal være fald mod afløb, så spild opsamles. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning er afsluttet. Opsamlet spildevand skal overpumpes til gyllebeholderen. Rent overfladevand fra pladsen kan opsamles og udsprinkles eller lades nedsivet, når pladsen forinden er rengjort efter brug.~~

Gødningsopbevaring og -håndtering

8. Pumpning til og fra gyllebeholdere skal ske under opsyn.

Affald

- Husdyrbrugets opbevaring og håndtering af affald skal foregå sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
- Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

- Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt tilladelse hertil.

Lugt

- Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtfrembringelse begrænses mest muligt.
- Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj og vibrationer

- Virksomheden skal planlægge flest muligt støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særligt agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00), herunder fra mobile støjkilder.
- Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må maksimalt udgøre følgende værdier:

Dage	Tidspunkter	Ved beboelse i det åbne land	Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer

	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 - 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage ¹	kl. 22.00 - 07.00	40 dB (A)	½ time

¹Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

16. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Til - og frakørsel

17. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperioden. Det årlige kørselsbehov må ikke udvides med mere end 10 % i forhold til det, der er angivet i de tekniske beskrivelser.
18. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild undgås.
19. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholdere m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, jord m.v.
20. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved arbejdstids ophør.

Støv

21. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. I tørre perioder, hvor transport kan give gener ved beboelser, institutioner m.v., skal virksomheden i nødvendigt omfang tilrettelægge arbejdets udførelse med henblik på at begrænse støvpåvirkning fra transport mellem ejendommen og markerne, herunder om nødvendigt ved anvendelse af støvdæmpende foranstaltninger eller ved indstilling af transporterne under ugunstige vindforhold.

Skadedyrsbekæmpelse

22. Der skal overalt på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse, i henhold til de veterinære bestemmelser.
23. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlige fluegener, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til fluefrembringelse udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om en sagkyndig undersøgelse, skal der tilsendes en redegørelse fra den sagkyndige, samt en plan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og

redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

24. Opbevaring af foder m.m. skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Lys

25. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.
26. For at forebygge lyspåvirkning fra fremtidige bygninger skal eventuelle nye udendørs lamper ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde. Belysning i nye stalde skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem ventilationsåbninger i bygningens rygning eller ud gennem åbninger i bygningens sider eller gavle.

Olietank

27. Olietanke skal drives jf. gældende olietankbekendtgørelse⁸.

Driftsforstyrrelser og uheld

28. Der skal til enhver tid forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommen. Beredskabsplanen skal opbevares centralt i ejendommens driftsbygninger, og skal redegøre for, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

29. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan tilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

⁸ BEK nr. 1611 af 10/12/2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

30. Påfyldningspumper og slanger på brændstoftankningsanlæg skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på betonlagt plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
31. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal husdyrbruget straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefonnr. 112, og afværgeforanstaltninger jf. beredskabsplanen skal iværksættes.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

32. Enhver form for driftsstop af skrabere skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skrabere er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
33. Såfremt tilsynsmyndigheden modtager støjklager over husdyrbrugets drift og produktion, er husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning forpligtet til at føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkraav er overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afrapporteret til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat anmodning herom.

Ophør

34. Ved ophør af bedriften skal stalde, gyllekanaler/kummer og gødningsopbevaringsanlæg mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.